

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 483/2020-27

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 22. októbra 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho, zo sudkyne Jany Laššákovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Petra Molnára predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti SAND, s. r. o., J. Hollého 645, Šaštín-Stráže, IČO 36 247 561, zastúpenej URBAN STEINECKER GAŠPEREC BOŠANSKÝ, s. r. o., advokátskou kanceláriou, Havlíčkova 16, Bratislava, v mene ktorej koná advokát a konateľ JUDr. Ondrej Urban, MBA, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd, ako aj práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2 Obdo 21/2019 zo 4. júna 2020 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť spoločnosti SAND, s. r. o., o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Skutkový stav veci a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 18. augusta 2020 doručená ústavná sťažnosť spoločnosti SAND, s. r. o., J. Hollého 645, Šaštín-Stráže, IČO 36 247 561 (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) sp. zn. 2 Obdo 21/2019 zo 4. júna 2020 (ďalej len „rozsudok najvyššieho súdu“).

2. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka (žalobkyňa) sa návrhom na začatie konania doručeným Okresnému súdu Trnava (ďalej len „okresný súd“) 13. februára 2014 domáhala proti JUDr. [redacted] [žalovanej (ďalej len „správkyňa“)], správkyňi úpadcu [redacted], [redacted] (ďalej len „úpadca“), určenia, že pohľadávka sťažovateľky v sume 18 124,91 € prihlásená do konkurzu úpadcu prihláškou z 20. novembra 2013 (ďalej len „prihlásená pohľadávka“) má poradie takzvanej inej (nezabezpečenej) pohľadávky (ako právny dôvod vzniku prihlásenej pohľadávky sťažovateľka uviedla jej uznanie úpadcom 31. januára 2012, pozn.). V právnej veci žaloby bolo na okresnom súde konanie vedené pod sp. zn. 25 Cbi 8/2014.

3. Okresný súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 25 Cbi 8/2014 z 12. septembra 2014 (ďalej len „rozsudok okresného súdu“) tak, že žalobu zamietol.

4. Sťažovateľka (žalobkyňa) proti rozsudku okresného súdu podala riadne a včas odvolanie – riadny opravný prostriedok, o ktorom rozhodol Krajský súd v Trnave (ďalej len

„krajský súd“) rozsudkom sp. zn. 21 CoKR 12/2015 z 25. októbra 2016 v spojení s opravným uznesením sp. zn. 21 CoKR 12/2015 zo 6. marca 2019 (ďalej len „rozsudok krajského súdu“) tak, že rozsudok okresného súdu v časti výroku o zamietnutí žaloby ako vecne správny potvrdil.

5. Následne sťažovateľka proti rozsudku krajského súdu podala riadne a včas dovolanie – mimoriadny opravný prostriedok, ktoré bolo napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu zamietnuté. Rozsudok najvyššieho súdu bol sťažovateľke doručený 24. júna 2020 a podľa zistenia ústavného súdu nadobudol právoplatnosť 25. júna 2020.

6. Sťažovateľka vo svojej ústavnej sťažnosti dôrazne namieta, že správkyňa nemohla platne a účinne poprieť poradie ňou (sťažovateľkou) do konkurzu úpadcu prihlásenej pohľadávky bez toho, aby pri jej popretí súčasne v zmysle § 32 ods. 5 a 6 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej len „zákon o konkurze a reštrukturalizácii“) neuviedla poradie, ktoré uznáva, t. j. že ide o podriadenú pohľadávku, resp. jej konkrétny typ, a tiež, podľa ktorého konkrétneho ustanovenia, prípadne § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii považuje sťažovateľku za osobu spriaznenú s úpadcom, pričom táto okolnosť má práve založiť podriadenosť tejto pohľadávky. Sťažovateľka svoj právny názor opiera aj o stanovisko občianskoprávneho a obchodného kolégia Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. Cpjn 19/98 zo 17. júna 1998 „k výkladu ustanovení zákona č. 328/1991 Sb., o konkursu a vyrovnání“ publikované v Zbierke súdnych rozhodnutí a stanovisk 7/1998 pod R 52/1998, podľa ktorého *„poradie pohľadávky popiera ten, kto tvrdí, že pohľadávka nemá pri rozvrhu prednostné poradie uvádzané prihlasovateľom, poprípade že má iné (menej výhodnejšie) než prihlasovateľom uvádzané prednostné poradie“*.

7. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti zároveň vytyka súdom nesprávnu (extenzívnu) interpretáciu a aplikáciu § 9 ods. 1 písm. a) a e) v spojení s § 95 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, a tým nesprávne právne posúdenie veci, keď napriek tomu, že jediný konateľ a spoločník sťažovateľky () v čase vyhlásenia konkurzu

na majetok úpadcu už nebol členom predstavenstva úpadcu (členom predstavenstva bol v období od 27. novembra 2009 do 31. októbra 2012, pozn.), dospeli k názoru, podľa ktorého sťažovateľka a úpadca sú spriaznenými osobami, dôsledkom čoho je sťažovateľkou prihlásená pohľadávka podriadenou pohľadávkou.

8. Podľa tvrdenia sťažovateľky pokiaľ členstvo jej konateľa (Ing. Silvera Mračna) v predstavenstve úpadcu zaniklo nielenže pred vyhlásením konkurzu na majetok úpadcu, ale dokonca ešte pred začatím konkurzného konania proti úpadcovi, nemožno sťažovateľku považovať za osobu spriaznenú s úpadcom. Sťažovateľka s poukazom na znenie § 131 druhej vety zákona č. 513/1991 Zb. Obchodný zákonník v znení neskorších predpisov, v zmysle ktorej „*Rovnaké právo má aj bývalý spoločník alebo konateľ...*“, zastáva názor, že ak by mal zákonodarca zámer spriaznenosť medzi úpadcom a inými osobami odvodzovať aj od zastávania funkcie štatutárneho orgánu alebo člena štatutárneho orgánu právnickej osoby v minulosti, t. j. v období vyhlásení konkurzu predchádzajúcom, bol by to v znení § 9 zákona o konkurze a reštrukturalizácii vyjadril výrazom „bývalý“, prípadne „predchádzajúci“ *expressis verbis*. Sťažovateľka na podporu svojho tvrdenia poukazuje tiež na uznesenie prokurátorky Okresnej prokuratúry Senica č. k. Pv 394/12/2205-75 z 30. decembra 2016 o zastavení trestného stíhania (ďalej len „uznesenie o zastavení trestného stíhania“), z obsahu ktorého vyplýva, že uzavretie tam označených dohôd o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi sťažovateľkou a úpadcom, v mene ktorých (obidvoch) v tom čase konal obvinený [REDACTED], nemalo za následok odstránenie majetku úpadcu, a tým ani len čiastočné zmarenie uspokojenia jeho veriteľov.

9. Sťažovateľka tiež napáda záver rozsudku najvyššieho súdu, podľa ktorého procesným postupom okresného súdu, ako ani krajského súdu nedošlo k tomu, že by boli tieto súdy sťažovateľke (žalobkyni) znemožnili, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že by tým došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces, a súčasne tvrdí, že najvyšší súd k jej dovolaniu proti rozsudku krajského súdu pristupoval iba formalisticky, nevysvetlil, z akého dôvodu nepovažoval sťažovateľkou vznesenú prvú právnu otázku pre rozhodnutie za kľúčovú, a zamietnutím dovolania sťažovateľky rozsudkom najvyššieho súdu došlo k odopretiu spravodlivosti.

10. Napokon sťažovateľka namieta, že označené všeobecné súdy sa s jej argumentáciou podstatnou pre rozhodnutie nevysporiadali a ich rozhodnutia sú pre nedostatok dôvodov nepreskúmateľné, a tým zjavne svojvoľné a arbitrárne.

11. Na základe uvedeného sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd nálezom vyslovil porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým rozsudkom najvyššieho súdu, rozsudok najvyššieho súdu žiada zrušiť a vec vrátiť najvyššiemu súdu na ďalšie konanie. Zároveň si uplatňuje náhradu trov konania.

12. Sťažovateľka tiež žiada, aby ústavný súd, pre hrozbu závažnej ujmy vykonateľnosť rozsudku najvyššieho súdu na čas do nadobudnutia právoplatnosti rozhodnutia ústavného súdu o tejto ústavnej sťažnosti, vykonateľnosť odložil.

II.

Relevantná právna úprava

13. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

14. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 413/2019 Z. z. (ďalej len „zákon o ústavnom súde“).

15. Ústavný súd podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon

v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého návrhu na začatie konania ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

16. O zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jeho prijatí na ďalšie konanie. V zmysle konštantnej judikatúry ústavného súdu je dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť aj absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

17. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

18. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

19. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom.

III.

Ústavnoprávne východiská v judikatúre ústavného súdu a samotné posúdenie veci ústavným súdom

20. Ako to z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, sťažovateľka namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru rozsudkom najvyššieho súdu.

21. Ústavný súd v súlade so svojou ustálenou judikatúrou konštatuje, že obsahom základného práva podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru sú obdobné záruky, že vec bude spravodlivo prerokovaná nezávislým a nestranným súdom postupom ustanoveným zákonom. Z uvedeného dôvodu v týchto právach nemožno vidieť podstatnú odlišnosť (II. ÚS 27/07).

22. Ústavný súd konštantne judikuje, že súčasťou obsahu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, resp. podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných účastníkmi konania. Odôvodnenie rozhodnutia všeobecného súdu, ktoré stručne a jasne objasní skutkový a právny základ rozhodnutia, preto postačuje na záver o tom, že z tohto aspektu je plne realizované základné právo účastníka na spravodlivý proces (IV. ÚS 115/03, III. ÚS 209/04).

Splnenie povinnosti odôvodniť rozhodnutie je preto vždy posudzované so zreteľom na konkrétny prípad (porovnaj napríklad *Georgidias v. Grécko* z 29. 5. 1997, Recueil III/1997).

23. Ústavný súd uvádza, že ústavná sťažnosť sťažovateľky obsahuje pomerne rozsiahlu argumentáciu týkajúcu sa výkladu ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii a rozporuje právne závery všeobecných súdov. V tejto súvislosti je potrebné poukázať na skutočnosť, že ústavný súd nie je ďalšou inštanciou, ktorá rozhoduje v spore sťažovateľky, a rozsah ústavnoprávneho prieskumu napadnutých rozhodnutí sa odvíja od požiadavky, či odôvodnenie napadnutého rozhodnutia najvyššieho súdu spĺňa podmienky na riadne odôvodňovanie súdnych rozhodnutí v zmysle základného práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie, teda či v tomto prípade odmietnutie podaných dovolaní je ústavne konformné (porov. I. ÚS 9/02, I. ÚS 27/04, I. ÚS 74/05).

24. Ústavný súd stabilne judikuje, že otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže uskutočniť dovolacie konanie, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu, t. j. najvyššieho súdu, nie do právomoci ústavného súdu (napr. IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 499/2011, IV. ÚS 161/2012, II. ÚS 98/2017). Otázka posúdenia prípustnosti dovolania je vnímaná ústavným súdom primárne ako otázka interpretácie (obyčajného) zákona a v tomto smere sa najvyššiemu súdu ponecháva značná autonómia s tým, že vyriešenie tejto otázky samo osebe nemôže viesť k záveru o porušení práva sťažovateľa (napr. II. ÚS 324/2010, II. ÚS 410/2016), samozrejme za predpokladu, že ide o riešenie ústavne udržateľné.

25. V konkrétnom prípade ústavný súd posúdil súlad napadnutého rozsudku najvyššieho súdu v kontexte zaručenia práva na súdnu ochranu a spravodlivé súdne konanie.

Na tento účel sa ústavný súd oboznámil s obsahom rozsudku najvyššieho súdu, ktorým najvyšší súd dovolanie podané sťažovateľkou zamietol, a v rámci toho aj s dovolacími dôvodmi vymedzenými sťažovateľkou, pretože najvyšší súd ako dovolací súd je viazaný dôvodmi podaného dovolania v zmysle § 440 zákona č. 160/2005 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení účinnom v rozhodujúcom období (ďalej aj „CSP“).

26. Sťažovateľka vyvodzovala prípustnosť svojho dovolania z § 420 písm. f) CSP, podľa ktorého je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Naplnenie toho dovolacieho dôvodu videla sťažovateľka v nevysporiadaní sa krajského súdu s jej podstatnými námietkami vznesenými v jej odvolaní proti rozsudku okresného súdu. Podľa sťažovateľky krajský súd v podstatnej časti iba zopakoval odôvodnenie rozsudku okresného súdu, dôsledkom čoho rozsudok krajského súdu trpí nedostatkom riadneho a vyčerpávajúceho odôvodnenia.

27. V súvislosti s dovolacou námietkou podľa § 420 písm. f) CSP dovolací súd okrem iného uviedol, že *„Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou ...“*. Najvyšší súd zároveň uviedol, že odôvodnenie rozsudku krajského súdu nie je nedostatočné, arbitrárne a nepreskúmateľné, pretože ako celok v spojení s rozsudkom okresného súdu spĺňa parametre zákonného odôvodnenia rozhodnutia (pozri body 3 až 7 odôvodnenia rozsudku najvyššieho súdu).

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu sú zrejmé podstatné dôvody, pre ktoré krajský súd rozsudok okresného súdu potvrdil. Krajský súd skonštatoval správnosť dôvodov uvedených v odôvodnení rozsudku okresného súdu vo vzťahu k posúdeniu skutkových aj právnych záverov. Podľa názoru najvyššieho súdu *„... procesný postup odvolacieho súdu, ale aj súdu prvej inštancie prebiehal v zmysle právnej úpravy Civilného sporového poriadku, žalobca mal možnosť zúčastniť sa na úkonoch súdu prvej inštancie a proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie podať odvolanie, čo aj urobil. Skutočnosť, že sa dovolateľ nestotožňuje s právnym názorom všeobecného súdu, nemôže viesť k záveru o nepreskúmateľnosti, zjavnej neodôvodnenosti, arbitrárnosti alebo zmätočnosti napadnutého rozhodnutia odvolacieho súdu.“*, na základe čoho najvyšší súd uzavrel, že postupom okresného súdu, ako ani postupom krajského súdu, nedošlo k znemožneniu,

aby sťažovateľka (žalobkyňa) uskutočňovala svoje procesné práva v takej miere, v ktorej by došlo k porušeniu jej práva na spravodlivý proces.

28. Pokiaľ ide ďalšiu dovoláciu námietku sťažovateľky podľa § 421 ods. 1 písm. b) CSP spočívajúcu v nesprávnom právnom posúdení veci, sťažovateľka vzniesla dve právne otázky, ktoré podľa jej názoru v rozhodovacej praxi dovolacieho (najvyššieho) súdu ešte neboli vyriešené. Prvá právna otázka sa týkala interpretácie a aplikácie § 32 ods. 5 zákona o konkurze a reštrukturalizácii, v zmysle ktorého ten, kto pohľadávku popiera, musí popretie pohľadávky vždy zdôvodniť, pričom pri popretí poradia musí uviesť poradie, ktoré uznáva, a teda, či spôsob, akým správkyňa poradie prihlásenej pohľadávky poprela, možno považovať za platný a účinný. Najvyšší súd však vzhľadom na úzku súvislosť sťažovateľkou nastolených (dvoch) právnych otázok a na ich odôvodnenie v značnej miere identickými dovolaciami dôvodmi považoval pre rozhodnutie vo veci samej za podstatnú (kľúčovú) iba otázku druhú. Uvedené podľa názoru ústavného súdu platí o to viac, že podľa udania samotnej sťažovateľky v ústavnej sťažnosti správkyňa pri popretí poradia prihlásenej pohľadávky uviedla: „*nesprávne prihlásené poradie, nakoľko ide o podriadenú pohľadávku v zmysle § 95 ods. 2, 3 ZoKR. Pre prihlásenú pohľadávku uznávam poradie podriadenej pohľadávky. V prípade veriteľa ide o spriaznenú osobu v zmysle § 9 ZoKR.*“.

Z toho je zjavné, že dôvodom popretia poradia prihlásenej pohľadávky je, že podľa správkyne ide o pohľadávku sťažovateľky (veriteľa), ktorá bola spriaznenou osobou úpadcu, a preto pre túto pohľadávku uznáva poradie podmienenej pohľadávky.

Druhá právna otázka spočívala v tom, či aj za predpokladu, že jediný konateľ a spoločník sťažovateľky (██████████) v čase vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu už nebol členom predstavenstva úpadcu (členom predstavenstva úpadcu bol v období od 27. novembra 2009 do 31. októbra 2012, pozn.), sú sťažovateľka a úpadca spriaznenými osobami.

29. Podľa § 9 ods. 1 písm. a) a e) zákona o konkurze a reštrukturalizácii spriaznenou osobou právnickej osoby sa na účely tohto zákona rozumie štatutárny orgán alebo člen štatutárneho orgánu, vedúci zamestnanec, prokurista alebo člen dozornej rady právnickej

osoby, iná právnická osoba, v ktorej má právnická osoba alebo niektorá z osôb uvedených v písmenách a) až d) kvalifikovanú účasť.

30. Podľa § 95 ods. 3 zákona o konkurze a reštrukturalizácii rovnako ako podriadená pohľadávka sa uspokojí tiež zmluvná pokuta a pohľadávka, ktorá patrí alebo patrila veriteľovi, ktorý je alebo bol spriaznený s úpadcom; na prípadné zabezpečenie týchto pohľadávok zabezpečovacím právom sa v konkurze neprihliada.

31. Najvyšší súd v súvislosti s druhou právnou otázkou s poukazom na už citované ustanovenia zákona o konkurze a reštrukturalizácii v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia uviedol, že zákonná definícia pojmu spriaznených osôb má význam najmä vtedy, pokiaľ ide o odporovateľnosť právnym úkonom v konkurze, keď sú právne úkony vykonané v prospech spriaznených osôb posudzované prísnejšie ako právne úkony v prospech iných osôb. Rovnako má význam aj na účely definovania spriaznených veriteľov tak, ako to je aj v preskúmvanej veci, ktorí sú uspokojovaní ako podriadení veritelia a ktorí majú obmedzené hlasovacie práva vrátane práva byť volení do veriteľského výboru. Najvyšší súd v danom kontexte zdôraznil, že *„S poukazom na vyššie uvedené ustanovenia a odbornú právnickú literatúru je možné konštatovať, že pohľadávky, ktoré patrili veriteľovi, ktorý bol v čase, keď mu pohľadávka patrila, spriaznený s úpadcom, t. j. pokiaľ pohľadávka historicky niekedy patrila veriteľovi, ktorý v čase, keď pohľadávku vlastnil, bol spriaznený s úpadcom. Takejto pohľadávke zostane zachovaný status spriaznenej pohľadávky bez ohľadu na prípadnú skutočnosť, že veriteľ v čase konkurzu už nie je spriaznený s úpadcom“*. Inými slovami, v preskúmvanej veci pre posúdenie spriaznenosti medzi sťažovateľkou (veriteľom) a úpadcom čas vyhlásenia konkurzu na majetok úpadcu nie je nijako rozhodujúci, ale rozhodujúce je, že prihlásená pohľadávka patrí sťažovateľke, ktorej jediný konateľ a spoločník bol v minulosti, t. j. v čase jej uznania úpadcom (31. januára 2012), súčasne členom predstavenstva (štatutárneho orgánu) úpadcu, a táto skutočnosť nebola sporná.

32. Sťažovateľka sa v ústavnej sťažnosti dovoľáva aj záverov uznesenia o zastavení trestného stíhania proti bývalému členovi predstavenstva úpadcu (Ing. Silverovi Mračnovi)

a súčasne jedinému konateľovi a spoločníkovi sťažovateľky. Aj keď je pravdou, že najvyšší súd sa v rámci odôvodnenia svojho rozhodnutia vo vzťahu k sťažovateľkou nastolenej (druhej) právnej otázke so závermi uznesenia o zastavení trestného stíhania nevysporiadal, ako to už bolo uvedené, všeobecný súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam.

Ústavný súd nad rámec vlastnej argumentácie pre úplnosť veci dodáva, že aj keď uzavretie v uznesení o zastavení trestného stíhania označených dohôd o vzájomnom započítaní pohľadávok medzi sťažovateľkou a úpadcom, v mene ktorých (obidvoch) v tom čase konal neskôr obvinený [REDAKOVANÉ], nemalo za následok odstránenie majetku úpadcu, a tým ani len čiastočné zmarenie uspokojenia jeho veriteľov, dôsledkom čoho skutok, pre ktorý mu bolo vznesené obvinenie, nie je trestným činom a nie je dôvod ani na postúpenie veci, tieto závery, ktoré vyplynuli z trestného konania, sú z hľadiska posúdenia, či sťažovateľkou prihlásená pohľadávka je pohľadávkou veriteľa, ktorá bola spriaznenou osobou úpadcu, a na tom základe podriadenou pohľadávkou podľa relevantných ustanovení zákona o konkurze a reštrukturalizácii, bez relevancie, pretože súd je podľa § 193 poslednej vety CSP (predtým podľa § 135 zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení účinnom do 30. júna 2016, pozn.) viazaný rozhodnutím príslušných orgánov „iba“ o tom, či bol spáchaný trestný čin, priestupok alebo iný správny delikt, a o tom, kto ich spáchal.

33. Právny názor najvyššieho súdu vo vzťahu k sťažovateľkou uplatneným dovolacím dôvodom podľa § 420 písm. f) a § 421 ods. 1 písm. b) CSP je v rozsudku najvyššieho súdu zdôvodnený vyčerpávajúcim spôsobom a presvedčivo. V odôvodnení napadnutého rozhodnutia najvyšší súd dostatočným spôsobom uviedol dôvody, pre ktoré bolo potrebné dovolanie sťažovateľky zamietnuť.

34. Podľa názoru ústavného súdu v okolnostiach preskúmvanej veci z rozsudku najvyššieho súdu nevyplýva taká aplikácia príslušných ustanovení všeobecne záväzných právnych predpisov, ktorá by bola popretím ich podstaty a zmyslu. Najvyšší súd pri rozhodovaní a odôvodňovaní svojho právneho záveru ústavne súladným spôsobom interpretoval a aplikoval príslušné ustanovenia Civilného sporového poriadku a zákona

o konkurze a reštrukturalizácii, jeho závery sú dostatočne odôvodnené a nevykazujú žiadne znaky svojvôle. V tejto súvislosti ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru (IV. ÚS 342/2010, III. ÚS 348/2011, IV. ÚS 142/2012, III. ÚS 11/2014, II. ÚS 584/2014), v ktorej už opakovane konštatoval, že postup súdneho orgánu, ktorý koná v súlade s procesnoprávnymi a hmotnoprávnymi predpismi konania v občianskoprávnej alebo trestnoprávnej veci, nemožno považovať za porušenie základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny a ani za porušenie práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

35. Z už uvedených dôvodov ústavný súd ústavnú sťažnosť odmietol ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde.

36. Keďže ústavná sťažnosť bola odmietnutá ako celok, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 22. októbra 2020

Luboš Szigeti
predseda senátu